

BENĞİ

Dünya Yörük-Türkmen Araştırmaları Dergisi
BENĞİ World Journal of Yörük-Türkmen Studies

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/bengi>

ISSN: 2717-6584

Li Bai: Tang Döneminin Ölümsüz Şairi

Li Bai: Immortal poet of the Tang period

doi: 10.58646/bengi.1508060

Geliş/Received: 01 Temmuz 2024

Kabul/Accepted: 18 Ağustos 2024

Pasha Guluzade*

Özet

Li Bai Çin tarihinde önemli yere sahiptir. Yaşamı ve yazdığı eserler onu dönemin diğer şairlerinden farklı kılmaktadır. Eserlerindeki betimlemeler, onların içeriğindeki farklılıklar onu özel yapmaktadır. Güzelliğe, maneviliğe, yaşamın çelişikliğe ilişkin ortaya koyduğu görüşler ve arayışlar Li'nin düşüncesindeki değişkenliği göstermektedir. Bu onun yaşam serüvenindeki dalgalanmalardan kaynaklanmaktadır. Özellikle hanedan mensuplarına olan tutumundaki değişiklikler Li Bai'nin yaşamını etkilemiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam, Güzellik, Hanedan, Arayış.

* Sorumlu Yazar/Corresponding author: Dr., Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi, e-posta: prquluzade@gmail.com. Orcid: 0000-0002-0456-0799.

Atf/Citation: Guluzade, P. (2024). Li Bai: Tang Döneminin Ölümsüz Şairi. BENĞİ Dünya Yörük-Türkmen Araştırmaları Dergisi, 2024 (3), 505-509.

Abstract

Li Bai has an important place in Chinese history. His life and the works which were written by him make him different from other poets of the period. The descriptions in his works and the differences in their content make him special. The views and quests he puts forward regarding beauty, spirituality, and the contradictions of life show the variability in Li's thought. This is due to the fluctuations in his life adventure. Especially the changes in his attitude towards the members of the dynasty affected Li Bai's life.

Keywords: Life, Beauty, Dynasty, Quest.

Giriş

Tang Hanedanlığı'nın Çin'li şairi Li Bai 701 senesinde Sichuan eyaletinde doğmuştur. Yangtze Nehri Vadisi'nde dolaşmak ve şiir yazmak için 725 yılında evinden ayrılmıştır. Bu dönemde şiir yazmaya başlayan şair bunların bir kısmını sekreter veya memur olarak işe alınma umuduyla çeşitli memurlara göndermiştir. 742 senesinde İmparator Xuanzong tarafından Hanlin Akademisi'ne atanmış, ancak bir süre sonra buradan ihraç edilmiştir. Daha sonra 755'teki An Lushan İsyanı'ndan sonra isyana öncülük eden Yun Prensi'nin yanında hizmete girmiştir. Bu hizmet nedeniyle Li Bai vatana ihanetten tutuklanmış ve Jiujiang'da hapsedilmiştir. 758 yazında Yelang'a sürgüne gönderilmiş fakat, oraya varmadan önce genel aften yararlanmıştı. Doğu Çin'e dönmüş ve hayatının sonuna kadar orada bir akrabasının evinde yaşamıştır. Onun ölümüne ilişkin popüler efsaneye göre sarhoş bir şekilde tekneyle ayın sudaki yansımaları yakalamaya çalışırken boğulmuştur.

Li Bai'nin eserleri büyük Çin şiiri hazinesinde özel bir yere sahiptir. Eşsiz, derin ve aynı zamanda parlak, Tang döneminin muhteşem şiirsel dalgasının ruhunu mükemmel bir şekilde kendi şiirlerinde yansıtmaktadır. Sürekli arayış içerisinde olan dostluğa ve iletişim zevkine değer veren, şaraba ve güzelliğe saygı duyan, dünyanın en güzel güzelliklerinden keyif almayı bilen, ormanlarla, dağlarla ve şelalelerle sohbet eden, yalnızca insan ve doğa yaşamını anlamakla kalmayarak Tao'yu arayan şair, manevi bilgi ve kendini geliştirme sevgisiyle benzersiz bir hayat yolu geçmiştir.

Yedi Bilge zirveden biri olarak kabul edilen Li Bai, sonsuz ve geniş dünyaya alçakgönüllü bilgeliği, sınırsız hayranlık, samimi empati, neşe ve saf üzüntüyle bakmıştır. Şair küçük dünyevi tutkuların çürümesinin üzerinde görkemli bir şekilde yükselen, ancak yeni yaşamın kaynağını temsil eden, sonsuz Kozmos yolunda onu takip eden sayısız milyonlara manevi besin veren yaşam vadisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Eserlerinde küçükteki büyüğü, özellikle zor olanı, büyüğün içindeki küçüğü gözlemleyerek sonsuz evrenin bir parçası gibi davranırken aynı zamanda zeki ve derin bir muhatap olarak kalmaktadır. Ve bazen dünyadan eşit derecede memnun olanlar ve küçük, organik, parlak ve mümkünse onun gerekli bir parçası olmaya çalışanlar için mutlu ve neşeli bir içki arkadaşlığı da teklif etmektedir.

Ölümlü yaşamdaki çelişkili yolda şair aslında herkes gibi iyi ve kötüyü görmüş, bazı şeylere sevinmiş ve üzülmüş, arayışlar içerisinde kaybolmuştur. Bazen bu arayışlarda başarılı da olmuştur. Hayatta karşılaştığı zorlukların ve huzursuzlukların üstesinden gelmeyi başarmıştır. Yaşam sürecinde elbette yanlış anlaşılmalarda da sık sık karşılaşmıştır. Hayat serüveni göz önünde bulundurulduğunda bunun anlaşılabilir bir durum olduğu kabul

edilebilirdir. Günlük yaşamında, içtenlikle sevdiği akrabalarının ve arkadaşlarının bile beklentilerini karşılayamamıştır. Hatta imparatorun kendisine bile yeterince saygı duymadığına ilişkin iddialarla bile suçlanmıştır.

Bazen kaderin değişimleri onu tam anlamıyla ölümden uzaklaştırmıştır. Yaklaşan ölüme kıl payı uzaklıkta, beklenmedik bir şekilde gerçekten mucizevi kurtuluşa erişebilmiştir. Şair ve savaşçı, yaşam ve ölüm, yaratılıştaki yıkım ve yıkım içinde yaratım imgelerini ortaya koymaya çalışmıştır. Dünyanın sonsuz harmonisinde, varoluş dengesini güçlendirmek ve böylece kahramanları kurtarmak için bu ilkelere başvurmuştur. Bu ilkelerin birinin fiziksel ölümden, diğerinin ise ruhsal ölümden kurtarmaya yettiğini ifade etmiştir.

Döneminin önemli bir parçası olmak çabasıyla şair, daha yüksek, bazen yalnızca anlaşılır ve erişilebilir erdemlerin arayışı içerisine girmiştir. Yaşadığı çevreyi değiştirmek, arkadaşlar kazanmak, bilgelik çiçeklerine hayran olmak ve mutluluğu tatmak, güzelliği özümsemek ve yeteneğinin kıvılcımlarını cömertçe serpmek, güzelliği ortaya çıkarmak ve keşiflerini içtenlikle paylaşmak amacıyla şiirler yazmıştır.

Zümrüt tepelerde konaklayan şair bu yaşam tarzının kalbine huzur verdiğini belirtmektedir. Özellikle şeftali çiçekleri ve ırmakların onu etkilediğini ifade etmektedir. Dünyadaki varoluşun bir gizemi olduğunu düşünmekte ve ölümlüler için olmayan bir dünyanın varlığını kabul etmektedir. Li Bai, kendisini insani kuralların ötesinde ölümsüz bir şair olarak betimlemektedir. Ve bu nedenle yazılarını genellikle tercih edilen saray estetiğinden farklı bir şekilde ortaya koymaya çalışmıştır.

Örneğin sonun habercisi olarak su saatinden damlayan su ve ayı yutan dalgalar imgesini kullanmayı tercih etmiştir. Aslında bu anlatımda trajediye ilişkin haber verilmektedir. Oysa şair trajediyi bile farklı bir şekilde ortaya koyarak dönemin şiirsel anlatımından ayrılmaktadır. Yukarıda belirtildiği gibi sürgün hayatını da tadan ölümsüz şair Li Bai aynı zamanda şarap aşığı saygı duyulan birisi olmuştur. Şiirlerinden hareketle hiç kimse onun tarihteki en büyük Çin şairlerinden biri olmadığını iddia edemeyeceği sonucuna varmak mümkündür. Kitap onun şiirlerindeki güzellik, kendilik bilinci, doğa ve insana olan yaklaşım, dünyayı anlama ve tarihsellik gibi konuları betimlemesini öne çıkarmaktadır. Okura yaşamın farklı taraflarının ipuçlarını şiirsel anlatımla veren şair insanların yaşama dair bakış açılarını yeniden değerlendirmelerini istemektedir.

Kaynakça

Haz: Турицын, И.В. (2024). Ли Бо: Бессмертный поэт эпохи династии Тан. Перевод: Го Сяоли, Чэн Хун. Москва: НИИ истории, экономики и прав.